

YASHIL

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№10

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Elektron nashr. 989 sahifa.

2025-yil, 20-oktyabr

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyeich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

QAYTA TIKLANUVCHI YASHIL ENERGIYA: BARCHA UCHUN MUHIM MASALA.....	13
Muxiddin Kalonov	
MOLIYAVIY INNOVATSIYALAR: IQTISODIY MOHIYATI, QO'LLANILISHI VA RIVOJLANISHI.....	19
Quliyev Begimqul Melikovich	
SAVDO KORXONALARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA STATISTIK TAHLIL USULLARIDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI.....	24
Sabirova Oysuluv Shonazarovna	
KORXONANING MEBEL MAXSULOTLARI BOZORIDAGI O'RNINI KENGAYTIRISH USULLARI	30
Musayeva Shoirazimovna	
IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA INVESTITSIYA KO'RSATKICHLARI TIZIMINING FUNKSIONAL JIHATI.....	35
Alabayev Sobitxon	
MAMLAKATIMIZDA MAHSULOTLARNING MUVOFIQLIGINI BAHOLASH AMALIYOTI.....	40
Zakirov Ansabxon Akaidinovich	
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ЗЕЛЁНЫХ ОБЛИГАЦИЙ В УЗБЕКИСТАНЕ.....	48
Саидахмедова Аида Мирзаевна	
KORXONALAR FAOLIYATIDA DEBITOR VA KREDITOR QARZDORLIKNI BOSHQARISH	55
Mirzayev Ozod Furkatovich	
AHOLI PUL DAROMADLARI VA HUDUDIY IQTISODIY RIVOJLANISH KO'RSATKICHLARI O'RTASIDAGI EKONOMETRIK TAHLIL.....	59
Qodirov Farrux Ergash o'g'li	
BUDJET RESURSLARI SHAKLLANISHIDA HUDUDNING SOLIQ SALOHİYATINI OSHIRISH VA MOLIYAVIY BARQARORLIK.....	64
Yuldashev Adhamjon Axadjonovich	
SANOAT KORXONALARI IQTISODIY RIVOJLANISHI TUSHUNCHASIGA NAZARIY YONDASHUVLAR.....	69
Muydinov Xusniddin Nuriddin o'g'li	
МЕТОДИКА УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ ПОТОКАМИ В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА	73
Минутдинова Лилия Тагировна, Машарипов Озод Алимович	
ГАРМОНИЗАЦИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ СТАНДАРТОВ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН В СООТВЕТСТВИИ С МСФО	78
Абдужалилова Дилноз Абдусаттаровна	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA SMART TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING DOLZARBLIGI	84
Sobirjonov Muxiddin Toxirjon o'g'li	
TO'LOVGA QOBILIYATSIZLIK HOLATIDAGI KORXONALARDA TUGATISH BALANSINI TUZISH.....	90
Nabiyev Gofurjon Nosirjon o'g'li	
O'ZBEKISTON SANOATINING "YASHIL" IQTISODIYOTGA O'TAYOTGANLIGI: IMKONIYATLAR VA CHEKLOVLAR	96
Habibullayev Oybek Asliddin o'g'li	
YASHIL IQTISODIYOT KONTSEPTSIYASINING EVOLYUTSIYASI VA ILMIY-NAZARIY YONDASHUVLAR.....	102
Allayarov Suxrob Rustamovich	
O'ZBEKISTONDA TO'G'RIDAN-TO'G'RI CHET EL INVESTITSIYALARINING MILLIY IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDAGI ROLI	107
Raxmatov Adxam Itolmasovich, Boynazarova Matluba Xatamovna	

HUDUDIY IJTIMOY TENGLIK VA KAMBAG'ALLIKNI YUMSHATISHDA MEHNAT RESURLARI OMILLARI.....	114
Durumov Temur G'olibovich	
TRANSPORT TARMOG'I VA MILLIY IQTISODIYOTNING ASOSIY TARMOQLARI O'RTASIDAGI BOG'LIQLIKNI MODELLASHTIRISH (SURXANDARYO VILOYATI MISOLIDA)	121
Turayev Baxtiyor Ergashevich, Aymatov Sirojiddin To'raqul o'g'li	
РОЛЬ ЭНЕРГЕТИКИ В ФОРМИРОВАНИИ УСТОЙЧИВОГО РОСТА ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА.....	134
Нигматуллаева Гулчехра Нуруллаевна	
O'ZBEKISTONDA OLIY TA'LIM BOZORINING RIVOJLANISH TENDENTSIYALARI VA UNDA SIFAT MENEJMENTINING ROLI.....	139
Yuldashev Iskandar Bahromovich	
YER QA'RIDAN FOYDALANUVCHILARGA SOLIQ SOLISHNING NAZARIY ASOSLARI.....	145
Zoxidov Ismatjon Yunusjon o'g'li	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA TURIZM INDUSTRIYASIDA INNOVATSION BIZNES-MODELLAR.....	151
Shaxinabonu Choriyeva	
AVTOTRANSPORT – EKSPEDITSIYA XIZMATLARI BOZORIDA MARKETING KONTSEPSIYASI	157
Ergasheva Mukhabbat Abdusamatovna	
“YASHIL” ENERGIYA ISHLAB CHIQUVCHI KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI SOLIQQA TORTISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	163
Toshtemirov To'liqin Toirjonovich	
DAVLAT IQTISODIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA SIYOSIY INSTITUTLARNING ROLI VA UNI KUCHAYTIRISH MEKANIZMLARI.....	166
O. Nurmuradov	
TIJORAT BANKLARIDA RAQAMLI BANK TEXNOLOGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH ASOSLARI	171
Meyliqulov Shaxboz Xolmamat o'g'li	
СВЯЗНОСТЬ НАЦИОНАЛЬНЫХ И РЕГИОНАЛЬНЫХ СТРАТЕГИЙ В УЗБЕКИСТАНЕ: ВЫЗОВЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ.....	176
Ташматов Гайрат Ровшанович, Содиков Авазбек Мадаминович	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI TURIZM SOHASINI RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI.....	183
Zarikeyeva Miyasar Maratovna	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING RIVOJLANISH TENDENSIYASI.....	187
Saidrahmatova Zuhaxon Saidazim qizi	
O'ZBEKISTON KONCHILIK SANOATI KORXONALARIDA INVESTITSION JARAYONLARNI BOSHQARISH VA INNOVATSION XAVFLARNI KAMAYTIRISH STRATEGIYALARI	192
Kurbanova Mehriniso Nematjanovna	
O'ZBEKISTONDA QULAY INVESTITSIYA MUHITINI SHAKLLANTIRISH MUAMMOLARI.....	196
Xuramov Zafar Rajabaliyevich	
PAXTA-TO'QIMACHILIK KLASSTERLARIDA XOMASHYO TA'MINOTI BARQARORLIGINI TA'MINLASHNING XORIJ DAVLATLAR TAJRIBASI.....	201
Zakirov Abduazim Abdurashidovich	
НОВЫЙ ЭТАП ПРИМЕНЕНИЯ РЫНОЧНЫХ МЕХАНИЗМОВ В ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....	206
Махкамов Ибраим	
O'ZBEKISTONDA SUG'URTA BOZORINING RIVOJLANISH TENDENTSIYALARI.....	213
Kushmuradov Oman, Ismoilov Sherzod Ismoil o'g'li	
GLOBALIZATSIYA SHAROITIDA MILLIY IQTISODIYOT NAZARIYASI.....	217
Mo'yidinov Xurshidbek Abdullayevich	
DORIVOR O'SIMLIKLARNI QAYTA ISHLASHNING HOZIRGI HOLATI VA MUAMMOLARI	221
Usmonov Mirg'ulom Xoshim o'g'li	

BARQAROR IQTISODIY O'SISHGA YERISHISHDA SUN'IY INTELLEKT TIZIMLARINI QO'LLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILASHTIRISH (XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASI MISOLIDA)	227
Nasrulloev Hayotjon Xabibulloevich	
НЕЙРОИНТУИТИВНЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ И ЕГО РОЛЬ В УПРАВЛЕНИИ РИСКАМИ В БИЗНЕСЕ.....	233
Ягудин Дмитрий Рустамович	
RESURLARNI SOLIQQA TORTISH AMALIYOTINING XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI VA ULARNING MILLIY SOLIQ TIZIMIDA QO'LLASH MASALALARI	240
Nasimdjanoov Yunusjon Zoxidovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI UCHUN QO'LLANILAYOTGAN SOLIQQA TORTISH MEXANIZMLARI	246
Akbarov Akramjon Ibragimzhonovich	
TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARIDA "YASHIL" MARKETINGNI JORIY ETISHNING DOLZARB JIHATLARI	250
Bazarova Fayyoz Tuxtamurodovna	
INSON KAPITALI VA IQTISODIYOTNING RAQAMLI TRANSFORMATSIYASI.....	255
Muzaffar Raximov	
UY-JOY KOMMUNAL XO'JALIGINI INNOVATSION RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	259
Odamboyev Oybek Ravshanbek o'g'li	
INTERNATIONAL ORGANIZATIONS' APPROACHES TO ATTRACTING INVESTMENT IN HUMAN CAPITAL	268
Akhmadaliyeva Nikholakhon	
RAQAMLI PLATFORMALAR ORQALI KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI.....	273
Vohobov Hikmatillo Ma'mirjon o'g'li	
ФОРСАЙТ И ЭКОНОМИЧНЫЕ ИННОВАЦИИ КАК ДРАЙВЕРЫ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ТОРГОВЛИ САМАРКАНДА	280
Тохинова Гуллола Миркамолевна	
KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI BOSHQARISHDA KASB-HUNAR TA'LIMI BITIRUVCHILARINING O'RNI	287
Toshpulatov Sherzod Xaydarkulovich	
DIGITAL TECHNOLOGIES IN ECOTOURISM: INNOVATIVE STRATEGIES FOR ADVANCING GREEN TOURISM	292
Barno Erkayeva	
AGROTURIZM SOHASINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	296
Baymuradova Iroda Shermamatovna, Mardonova Zarifa Numonjonovna	
DAVLAT BUDJET NAZORATI TIZIMINI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI	301
B.Sh.Mirzayev	
YOSHLAR BANDLIGIDA KO'NIKMALAR NOMUTANOSIBLIGI MUAMMOLARI VA YECHIMLARI.....	307
Raxmatxo'jayev Axrorxo'ja Akmal o'g'li	
TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARINING EKSPORT SALOHİYATINI TAHLIL QILISH VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARINI BAHOLASH.....	311
Oqboyev Alisher Rasuljanovich	
РЕИНЖИНИРИНГ БИЗНЕС-ПРОЦЕССОВ И ИХ РОЛЬ В РАЗВИТИИ БАНКОВСКОГО БИЗНЕСА.....	317
Рахимходжаева Нодира Саидахраловна	
QISHLOQ XO'JALIGI TA'MINOT ZANJIRI JARAYONLARINING HOZIRGI HOLATINI TAHLIL QILISH.....	323
Ermonov Farrux	
O'ZBEKISTONDA RAQAMLI IQTISODIYOTNI SHAKILLANTIRISH JARAYONIDA MOLİYAVIY NAZORATNI INNOVATSION TA'LIM YO'NALISHLARINI YO'LGA QO'YISH ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	329
Turg'unov Bahtiyor Nuriddinovich	

MARKAZIY OSIYODA SUV RESURSLARINI BOSHQARISH VA HAMKORLIKNING DOLZARB MASALALARI	334
Amanbaev Amanali Orazbaevich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA YANGI TURDAGI LOGISTIKA XIZMATLARINING USLUBIY ASOSLARI.....	338
Z. Teshayev	
O'ZBEKISTON AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA XIZMATLARI SOHASINING AMALDAGI HOLATINI TAHLIL QILISH.....	343
Suyunov Asror Baxtiyorovich	
KORPORATIV BOSHQARUVDA LEADERSHIP 4.0 TAMOYILLARINI JORIY ETISH SAMARADORLIKNI OSHIRISH IMKONIYATLARI.....	349
Ismailov Allayor Rashidovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA AHOLI BANDLIGINI TA'MINLASH MASALALARI	355
Yusupov Farxod Adamboyevich	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTNI O'RNI VA UNI RIVOJLANTIRISHNI USTUVOR YO'NALISHLARI	359
Abdullaeva Nilufar Javdat qizi	
MINTAQADA SANOAT KORXONALARINI RIVOJLANTIRISHNING SOLISHTIRMA EKONOMETRIK MODELLARI (SURXONDARYO VILOYATI MISOLIDA)	363
Saatmurotov Shohrux Zafar o'g'li	
O'ZBEKISTON SUG'URTA BOZORI: RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA ISTIQBOLLI IMKONIYATLAR	369
Abdurazaqov Jasur Abdunasimovich	
RAQAMLI PLATFORMALAR YORDAMIDA NORASMIY VA YASHIRIN IQTISODIYOTNI QISQARTIRISHNING QO'SHIMCHA IMKONIYATLARI TO'G'RSIDA.....	374
Nasrullayev Hikmatullo Habibulloyevich	
O'ZBEKISTONDA KICHIK VA O'RTA BIZNESNI QO'LLAB-QUVVATLASH MAQSADIDA "XIZMATLAR IPOTEKASI" MOLIYAVIY INSTRUMENTLARINI AMALIYOTGA JORIY QILISH MASALALARI	379
Uskenbayeva Dilnoza Boxodir qizi	
ЭКОНОМИКО-СТАТИСТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ЭФФЕКТИВНОСТИ КАПЕЛЬНОГО ОРОШЕНИЯ ПРИ ВОЗДЕЛЫВАНИИ ЛУКА В ДЖИЗАКСКОЙ ОБЛАСТИ.....	384
Суюнов Шохзодбек Мурод угли	
XORIJIY DAVLATLAR SANOAT IQTISODIYOTIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH TAJRIBASI (YAPONIYA, KOREYA VA GERMANIYA MISOLIDA)	389
Mansurova Sayyora Baxtiyor Kizi	
KORXONALARDA ISHLAB CHIQUARISH XARAJATLARI HISOBGA OLIISHDA XORIJ TAJRIBASINI QO'LLASH	395
Raxmatov Baxriddin Baxtiyor o'g'li	
PECULIARITIES OF THE IRRIGATION WATER DELIVERY PAYMENT IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN	399
Muminov Sherzod Kholmirzaevich	
DIGITALIZATION OF AGRICULTURAL PRODUCTS FOR EXPORT	404
Azimov R.B.	
AHOLI JON BOSHIGA UMUMIY DAROMADLAR HAJMINI TREND MODELLAR ASOSIDA PROGNOZLASH	409
Xolto'rayev Islom Ilhomovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA YANGI BANDLIK SHAKLLARI.....	416
Sayipov Begzod Rahimovich	
TIJORAT BANKLARINING YANGI DAVR SHAROITIDA MOLIYAVIY BARQARORLIGINI BAHOLASH USULLARI VA INDIKATORLARI	422
Sadikov Iskandar Gayratovich	
TIJORAT BANKLARI AKTIVLARINING SAMARADORLIGINI IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI	427
Ibrohimov Davronbek Muhammadi o'g'li	

MAHALLIY BUDJET SOLIQLI DAROMADLARI BAZASI BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA SOLIQLAR TA'SIRCHANLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	433
Isoqov Zafarjon Zokirjonovich	
TOSHKENT SHAHRIDAGI YIRIK SOLIQ TO'LOVCHILARNING SOLIQ QARZDORLIGI TAHLILI	438
Soipov Boburmirzo Nosirjon o'g'li	
РОЛЬ ЖИЛИЩНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ В СИСТЕМЕ КОМПЛЕКСНОГО РАЗВИТИЯ ТЕРРИТОРИЙ МЕЗОУРОВНЯ	446
Далиев Ахтам Шарафутдинович	
TO'QIMACHILIK SANOAT KORXONALARIDA INSON RESURLARINI BOSHQARISHDA XORIJ TAJRIBALARINING ZARURLIGI	454
Abdullayev Dostonbek G'ofurjon o'g'li	
TURISTIK KLASSTERLARNING NAZARIY ASOSLARI VA ULARNING HUDUDIY IQTISODIY RIVOJLANISHDAGI O'RNI	458
Xaitov Oxunjon Nomoz o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RESURS TA'MINOTI BOSHQARUVINING NAZARIY KONSEPSIYALARI VA MODELLARI	462
Arziqulova Oybar chin Eshquvat qizi	
XIZMATLAR SEKTORIDA RAQAMLI INNOVATSIYALAR VA MIJOZLAR EHTIYOJLARINI QONDIRISH MEKANIZMLARI	467
Xudoyorov Lochinbek Bahromovich	
СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКАЯ СУЩНОСТЬ ПОДГОТОВКИ КАДРОВ В РАЗВИТИИ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА	472
Базаров Бердымурад Улугмуродович, Атавуллаева Саида Джумабекмуродовна	
TURIZM SOHASIDA KADRLAR SALOHİYATINI OSHIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZMI	478
Ho'jaqulov Bobur Rustam o'g'li	
KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA DAVLATNING RO'LI	483
Nabiyeva Muxabbat Djabirxanovna	
"HOW GREEN INVESETMENTS CAN EFFECT ON ECONOMIC GROWTH IN DEVELOPING COUNTRIES"	485
Farangiz Ma'rufjonovna Pirmatova	
TIJORAT BANKLARIDA UZOQ MUDDATLI RESURLAR MANBALARI VA ULARNING HAJMINI OSHIRISHNING ZARURIYATI	493
Abduraxmonov Akmal Nurmat o'g'li	
GLOBAL BOSHQARUV VA BARQAROR RIVOJLANISHDA YASHIL TEXNOLOGIYALARNING ROLI	498
M.Sh. Tolipov	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМОВ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ФИНАНСОВОЙ УСТОЙЧИВОСТИ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ ПРЕДПРИЯТИЙ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ	504
Буранбаева Шоира Рустамовна	
O'ZBEKISTON SHAROITIDA PIYOZ YETISHTIRISHDA TOMCHILATIB SUG'ORISHNI QO'LLASH ISTIQBOLLARI	508
Suyunov Shohzodbek Murod o'g'li	
YENGIL SANOAT KORXONALARINING RIVOJLANISHIGA BOSHQARUV MADANIYATIDAN FOYDALANISHNING TA'SIRI	513
Aknazarova Zebiniso Bagdadovna	
ISHLAB CHIQARISHNI DIVERSIFIKATSIYALASH SHAROITIDA KORPORATIV BOSHQARUVNING TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZM SAMARADORLIGINI ANIQLASH USULLARI	518
Qurbaniyazov Shaxzodbek Karimovich	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISH VA JOYLASHTIRISHNING IQTISODIY VA TASHKILIY ASOSLARI	524
Salimov Burxon Abubakirovich	
"YASHIL" IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH VA UNDA ENERGIYADAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	530
Berdiyeva Aziza G'anisher qizi	

SIRKULAR IQTISODIYOTDAN KORXONA VA TADBIRKORLAR MANFAATLARI	535
Sodikov Zokir Rustamovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK SOHASIDA ME'YORIY-HUQUQIY BAZANI ISHLAB CHIQISH	541
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Ubaydullayev Toxirjon Abdullajanovich	
MINTAQA OZIY-OVQAT MAHSULOTLARI CHAKANA SAVDOSIDA SHADOW WAREHOUSE MODELIGA ASOSLANGAN YETKAZIB BERISH TIZIMINI JORIY QILISH	548
Ibrayimova Dilnoza Abdisherpovna	
XIZMATLAR SAVDOSI SOHASIDA O'ZBEKISTONNING XALQARO HAMKORLIK IMKONIYATLARI	555
Qodirjonov A.M.	
TO'QIMACHILIK SANOATINI IQTISODIY RIVOJLANTIRISHDA RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISH KONSEPSIYASINI SHAKLLANTIRISH USLUBIYOTI	559
Madraximova Gulasal Ro'zimboy qizi	
ГЛОБАЛЬНЫЕ ТРЕНДЫ СМАРТ-ТУРИЗМА И ИХ ПРИМЕНИМОСТЬ К КУЛЬТУРНОМУ НАСЛЕДИЮ УЗБЕКИСТАНА	564
Салихбаев Нурсултон Равшанович	
IJTIMOIIY HIMOYA TIZIMI VA IJTIMOIIY TIBBIY XIZMATLAR O'ZARO BOG'LIQLIGINING NAZARIY ASOSLARI	572
Shanazarov Farrux Shodiyorovich	
ТЕХНИКО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ОБОСНОВАНИЕ РАЗРАБОТКИ МОБИЛЬНОГО ПРИЛОЖЕНИЯ JOB BARAKA DLYA RYNKA TRUDA UZBEKISTANA	577
Еримбетова Улбосын Маратовна	
TASHQI SAVDO VA INVESTITSIYALAR TAHLILI HAMDA ULARNING IQTISODIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRI	582
Jalolov Bekzod Sherzod o'g'li	
"O'ZBEKISTONDA KICHIK VA O'RTA BIZNESLAR UCHUN SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA MOLIVAVIY KO'RSATKICHLARNI TAHLIL QILISH VA RAQAMLI YECHIMLAR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH"	586
Azamatjon Mardayev Abdusamat o'g'li	
FARMATSEVTIKA MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQARUVCHI KORXONALARDA BUXGALTERIYA HISOBINI TASHKIL ETISHNING ME'YORIY-HUQUQIY ASOSLARI	591
Xudaynazarova Dilnoza Gafurovna	
O'ZBEKISTONDA INNOVASION TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA KADRLAR TAYYORLSH MENEJMENTINING AMAL QILISH USULLARI VA TURLARI	596
Ergashev To'liqin Shokirovich	
HUDUDIIY IQTISODIYOTNI RAQAMLI TEKNOLOGIYALAR ASOSIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISH	602
Ibragimov Baxrom Baxodirovich	
ISLOMIY MOLIIYA INSTRUMENTLARINI JORIY ETISH ORQALI O'ZBEKISTONDA MOLIIYA BOZORINI DIVERSIFIKATSIYA QILISHNING STRATEGIK YO'NALISHLARI	606
Xodjayev Aziz Shovkatovich	
MAHALLIIY HOKIMIYAT QAROR QABUL QILISH JARAYONLARIDA DINAMIK OMILLAR VA ULARNING INTEGRATSIYASI	611
Axmedov Farxod Raxmonjonovich	
UZOQ MUDDATLI AKTIVLAR AUDITINI TASHKIL ETISH VA TAHLIL QILISH METODLARINI TAKOMILLASHTIRISH	617
Rizakulov Abdurauf Abdimutalibovich	
ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ ПОВЫШЕНИЯ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ ТУРИЗМА ЧЕРЕЗ КРЕАТИВНУЮ ИНДУСТРИЮ В РЕСПУБЛИКЕ КАРАКАЛПАКСТАН	623
Хошимова Камилла Навфал қизи	
IMITATION MODELDA AXBOROT NORAVSHANLIGI SABABLI YUZAGA KELADIGAN IQTISODIY SAMARASIZLIK TAHLILI	633
Qodirov Zohidjon Eralievich	

JISMONIY SHAXSLAR TOMONIDAN KREDITLARDAN FOYDALANISHNING NAZARIY ASOSLARI	637
Turdiboyeva Kumush Erkinovna	
SOG'LIQNI SAQLASH XIZMATLARI SOHASIDA SIFATNI BAHOLASH KO'RSATKICHLARI VA IQTISODIY SAMARADORLIK O'RTASIDAGI BOG'LIQLIK	641
Usmanova Nasiba Akbarjonovna, Eshbekova Xayriniso Baxtiyorovna	
SOLIQ TO'LOVCHILAR FAOLIYATINING SEGMENTATSIYASIGA ASOSLANIB SOLIQ XAVFLARINI ANIQLASH VA BAHOLASHNING AMALIY YONDOSHUVI	648
Elbaeva M.R.	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK NAZARIY ASOSLARI VA IQTISODIY RIVOJLANISHGA TA'SIRI.....	653
Hamroyev G'ayratjon Sultonovich	
QURILISH MATERIALLARI SANOATIDA ISHLAB CHIQUVNI SIFAT MENEJMENTI TAMOYILLARI ASOSIDA TASHKIL ETISHNING XORIJ MAMLAKATLAR TAJRIBASI	657
Achilov Ilmurad	
MINTAQALAR INVESTITSION SALOHİYATINI OSHIRISHNING NAZARIY VA METODOLOGIK ASOSLARI	663
Qobilov Anvar Eshpo'lotovich	
KORXONALARNING YASHIL MARKETING STRATEGIYASINI ISHLAB CHIQUV METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH	669
Sapayev Axmed Durdibayevich	
SANOAT KORXONALARINING SAMARADORLIGINI BAHOLASHDA KO'P MEZONLI TAHLIL USULLARINI QO'LLASH.....	674
Muxammadaliyev Mirzohidjon Muxammadali o'g'li	
BOJXONA HUDUDIDA QAYTA ISHLASH BOJXONA REJIMINING AMALDAGI HOLATI TAHLILI	681
Abdullayev Shaxzodbek	
ENSURING SUSTAINABLE REGIONAL DEVELOPMENT THROUGH INTEGRATION OF RECREATION AND ECOTOURISM RESOURCES IN UZBEKISTAN	686
Shaymanova Nigora Yusupovna	
MAKROIQTISODIYOTDA ISTE'MOL VA JAMG'ARISH FUNSIYALARI VA ULARNING O'ZBEKISTONDA O'ZGARISHI TENDENSIYALARI	691
Rustamov Narzillo Istamovich	
CHAKANA SAVDONI BOSHQARISHDA "BIG MIDDLE" NAZARIYASIDAN FOYDALANISH.....	697
Yaqubov Azizbek G'anibekovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA HUNARMANDCHILIKNI RIVOJLANTIRISHNING PROGNOZ VARIANTLARI.....	701
Ermetov Amirbek Ismailovich	
FISKAL NOMARKAZLASHTIRISH BO'YICHA XITOIY TAJRIBASI.....	708
Lokayev Bekzod Sherkobilovich	
SANOAT KORXONALARIDA RAQAMLI BOSHQARUV TIZIMLARI: IMKONIYATLAR VA CHEKLOVLAR.....	712
Ismatullayeva Munisxon Bori qizi	
EKOLOGIYA VA ATROF MUHITNI MUHOFAZA QILISH SOHASIDA DASTURIY BUDJETLASHTIRISH BO'YICHA XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI.....	717
Dilshod Pulatov, Dildora Mirzaeva, Gulzora Qahharova	
TIKUV-TRIKOTAJ SANOATIDA MEHNAT UNUMDORLIGINI OSHIRISH OMILLARI VA BOSHQARUV STRATEGIYALARI.....	725
Mardiyev Bunyod Sirojiddin o'g'li	
BURNOUTNING OLDINI OLIH: XODIMLAR SALOMATLIGI STRATEGIYASI.....	731
Ergasheva E'zoza Dilshod qizi	
O'ZBEKISTONDA KORXONALARNING TASHQI IQTISODIY FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISHNING HOZIRGI HOLATI VA MUAMMOLARI.....	736
Pulatova Moxira Baxtiyorovna	
QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARIDA XARAJATLARNI BOSHQARISH VA HISOBGA OLIHNING INNOVATSION USULLARI: MENEJMENT VA BUXGALTERIYANING O'ZARO INTEGRATSIYASI.....	742
Mamadiyarov Dilshad Uralovich, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	

RIVOJLANGAN MAMLAKATLARDA AHOLI DAROMADLARINI OSHIRISH MEXANIZMLARI	748
Uzoqov Suhrobjon Do'smat o'g'li	
OLIY TA'LIMNI MOLIYALASHTIRISH MODELLARI	754
Talapova Nargiza Baxriddinovna	
ВОЗОБНОВЛЕНИЕ ДОБЫЧИ ПРИРОДНОГО ГАЗА ИЗ ТРЁХ СКВАЖИН УЧАСТКА ХОДЖАСАЯТ ГКМ ДЕНГИЗКУЛЬ	758
Набиев Шахзод Темурович, Иргашбаев Шохрух Фаррух угли, Маннафов Улугбек Умар угли	
MADANIY TURIZM INDUSTRIYASINING RIVOJLANISH IMKONIYATLARI VA O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	764
Toxirov Dilyor Davlatovich	
MOLIYAVIY AUTSORSING NAZARIYALARI VA UNING RIVOJLANISH BOSQICHLARI	768
Babadjanov Umiddbek Kamildjanovich	
TURIZM – TARIXIY XOTIRA VA ZAMONAVIY XIZMATLAR UYG'UNLIGI IFODASI	773
Janzakov Bekzot Kulmamat o'g'li	
QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI RAQOBATBARDOSHLIGINING MOHIYATI VA BAHOLASH MEZONLARI	777
Abdikarimova Zilola Baxramovna	
TIJORAT BANKLARI AKTIVLARINI DIVERSIFIKATSIYALASHNING NAZARIY ASOSLARI	784
Ro'ziyeva Shaxlo Salimboyevna	
AXBOROT TIZIMLARINI RIVOJLANTIRISH VA TEXNIK XIZMAT KO'RSATISHNI QO'LLAB-QUVVATLASH	788
Samiyeva Maftuna Faxriddin qizi	
TIJORAT BANKLARI AKTIVLARI DAROMADLILIGINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	791
Sanayev Javoxir Shovkat o'g'li	
FISCAL, MONETARY, AND CUSTOMS-TARIFF POLICIES IN ENSURING NATIONAL ECONOMIC STABILITY: EVIDENCE FROM UZBEKISTAN.....	796
Maxmudov S.T.	
ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ ФОРМИРОВАНИЯ И РАЗВИТИЯ ТУРИСТИЧЕСКИХ КЛАСТЕРОВ	801
Юсупова Н.Т.	
SANOAT KORXONALARINING IQTISODIY O'SISHIGA TA'SIR ETUVCHI ASOSIY FAKTORLAR TAHLILI	807
Rahimova Mushtariybegim Muxammadg'olib qizi	
DEMOGRAFIK O'ZGARISHLAR VA ULARNING IJTIMOIIY-IQTISODIY OQIBATLARI.....	812
Abdumalikova G.F.	
MINTAQAVIY INVESTITSIYA SIYOSATINI SAMARALI BOSHQARISHNING IQTISODIY VA INSTITUTSION ASOSLARI	821
Kenjayev Ikrom Ergashboyevich	
RAQAMLI AVIATSIYA EKOTIZIMI: AI/ML, DIGITAL TWIN VA BLOKCHEYN INTEGRATSIYASI	828
Azimova Moxinur Nozimovna	
XALQARO MOLIYA BOZORLARIDA INVESTITSIYA RISKLARINI BOSHQARISHNING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI	834
G'afurov Sherzod Abduvaxob o'g'li	
SURXONDARYO VILOYATINING REKREATSIYA RESURSLARI VA DAVOLASH-SOG'LOMLASHTIRISH TURIZMI SALOHİYATI	839
Murtazayeva Gulrux Isabek qizi	
MINTAQALAR TURISTIK-REKREATSION IMKONIYATLARINI BAHOLASHDA ZAMONAVIY GIS USULLARINI QO'LLASH (SARIOIYO TUMANI MISOLIDA)	845
Safarov Manuchexr Axtam o'g'li	
XITOIY TAJRIBASI ASOSIDA INVESTITSIYA MUHITINI TAKOMILLASHTIRISH	852
Tirkashev Farruxjon Xolyigitovich	
TURIZM FAOLIYATINI DIVERSIFIKATSIYA QILISHGA OID NAZARIY BILIMLARINING SHAKLLANISH XUSUSIYATLARI	857
Maxmudova Aziza Pirmamatovna	

TIJORAT BANKLARI RESURS BAZASI MUSTAHKAMLIGINI BAHOLOVCHI KO'RSATKICHLAR TIZIMI	863
Raxmanov Ilxom Xurramovich	
TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARIDA BOSHQARUV TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH.....	871
Maxsudov Sherzod Solijonovich	
FISCAL, MONETARY, AND CUSTOMS-TARIFF POLICIES IN ENSURING NATIONAL ECONOMIC STABILITY: EVIDENCE FROM UZBEKISTAN.....	877
Mahmudov Sarvar	
ATROF-MUHITGA OID FISKAL KO'RSATKICHLAR ASOSIDA MINTAQAVIY BAHOLASH	882
Zilola Rahmatova	
XORAZM VILOYATI TUMANLARIDA EKSPORT SAMARADORLIGI: STOXAСТИK CHEGARAVIY TAHLIL (SFA) ASOSIDAGI EMPIRIK YONDASHUV	887
Fozil Xolmurotov	
МЕТОДИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ОЦЕНКИ БЕДНОСТИ: МЕЖДУНАРОДНЫЕ ПОДХОДЫ И НАЦИОНАЛЬНАЯ СПЕЦИФИКА.....	900
Мамаризоев Жахонгир Исохонович	
EKOLOGIK VAZIYAT VA AHOLI SALOMATLIGINING PROGNOZ KO'RSATKICHLARI	905
Egamqulov Husniddin Erkaboyevich	
CHO'L HUDUDLARIDA TURISTIK RESURLARDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI.....	911
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Mavlonov Ahmadjon Muhammadovich	
КОНЦЕПЦИЯ ИДЕНТИФИКАЦИИ И ИЗМЕРЕНИЯ ЭФФЕКТОВ ЗАНЯТОСТИ В ЭКОЛОГО-ОРИЕНТИРОВАННОЙ ЭКОНОМИКЕ	918
Сагидуллин Фарид Радикович	
ТЕНДЕНЦИИ В РАЗВИТИИ ГОСТИНИЧНОГО БИЗНЕСА В СФЕРЕ ПРОДВИЖЕНИЯ И СБЫТА ТОВАРОВ И УСЛУГ В ИНДУСТРИИ ГОСТЕПРИИМСТВА В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	927
Бабаджанова Лола Шопулатовна	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA OZIYQ-OVQATNI RIVOJLANTIRISHDA QISHLOQ XO'JALIGINING ROLI.....	935
G'aniyev Baydulla Toshmurodovich, Bustonov Komiljon Kumakovich	
TURISTIK MINTAQALARNI RIVOJLANTIRISHDA MAHALLIY AHOLINING ISHTIROKINI TA'MINLASHNING AYRIM MASALALARI	943
Abduxamidov Sarvar Adxamovich	
TA'LIM KLASTERLARI KONTEKSTIDA BOSHQARUVNING ZAMONAVIY MUAMMOLARI VA STRATEGIK YECHIMLARI: TRIPLE HELIX MODEL ASOSIDA TAHLIL.....	947
Imamova Nilufar Asamutdinovna	
EKOLOGIK TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY ASOSLARI VA ISTIQBOLLARI.....	954
Xamdullayeva Gulhayo Ergash qizi	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI RAQOBATBARDOSHLIGINI BAHOLASHNING USLUBIY YONDASHUVLARI	960
Sirojiddinov Kamoliddin	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	967
Seytimbetov Kabul Serimbetovich	
AGROTADBIRKORLIK FAOLIYATINING ASOSIY FUNKSIYALARI VA RIVOJLANISH QONUNIYATLARI.....	971
Nasriddinov Xusanbek Sadriddin o'g'li	
TEMIR YO'L TRANSPORTIDA ENERGIYA SAMARADORLIGINI OSHIRISH: QAYTA TIKLANADIGAN ENERGIYA MANBALARI	976
Abdusattorov Abdusamat Sobirovich	
QISHLOQ XO'JALIGIDA RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISH VA OZIYQ-OVQAT MAHSULOTLARINI ISHLAB CHIQRISHDA MENEJMENT QARORLARINING IQTISODIY TAHLILI	981
Karieva Gulnora Abdullayevna , Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	

QISHLOQ XO'JALIGIDA RESURSLARDAN SAMARALI FOYDALANISH VA OZIQ-OVQAT MAHSULOTLARINI ISHLAB CHIQUARISHDA MENEJMENT QARORLARINING IQTISODIY TAHLILI

Karieva Gulnora Abdullayevna

Dotsent,

Normurodov Sarvar Norboy o'g'li

katta o'qituvchi,

ORCID: 0009-0009-1241-9339

Toshkent davlat agrar universiteti (TDAU),

E-mail: s.n.normurodov@bk.ru.n

Annotatsiya. Mazkur maqola qishloq xo'jaligida resurslardan samarali foydalanish va oziq-ovqat mahsulotlarini ishlab chiqarishda menejment qarorlarining iqtisodiy tahlil natijalari, bozor iqtisodiyoti sharoitida qishloq xo'jaligi mahsulotlari baholarini shakllantirish mavzusini ochib berishga bag'ishlanadi. Shuningdek, maqolada qishloq xo'jaligining asosiy vazifalari va yurtimizda mazkur sohaning rivojlanish bosqichlari haqida ma'lumotlar ham berilgan.

Kalit so'zlar: sanoat, ijtimoiy muammolar, qishloq xo'jaligi mahsulotlari, chakana savdo, investitsiya, mehnat resurslari, aylanma fondlar, agrar islohotlar.

Abstract. This article presents the results of an economic analysis of management decisions regarding the efficient use of agricultural resources and the formation of prices for agricultural products in a market economy. The article also provides information on the main challenges facing agriculture and the stages of its development in our country.

Key words: industry, social problems, agricultural products, retail trade, investments, labor resources, working capital, agrarian reforms.

Аннотация. Статья посвящена раскрытию результатов экономического анализа управленческих решений по эффективному использованию ресурсов в сельском хозяйстве и формированию цен на сельскохозяйственную продукцию в условиях рыночной экономики. В статье также представлена информация об основных задачах сельского хозяйства и этапах развития этой отрасли в нашей стране.

Ключевые слова: промышленность, социальные проблемы, сельскохозяйственная продукция, розничная торговля, инвестиции, трудовые ресурсы, оборотный капитал, аграрные реформы.

KIRISH

Qishloq xo'jaligining jahon iqtisodiyotidagi o'rni so'nggi yillarda sezilarli darajada ortib bormoqda. Shu sababli qishloq xo'jaligi mahsulotlari ishlab chiqarishning asosiy omillari — yer, suv, mehnat resurslari va ularning o'ziga xos xususiyatlarini rivojlangan hamda rivojlanayotgan mamlakatlar miqyosida chuqur o'rganish dolzarb ahamiyat kasb etadi. Qishloq xo'jaligi moddiy ishlab chiqarishning eng qadimiy va muhim tarmoqlaridan biri bo'lib, aholiga oziq-ovqat mahsulotlarini, sanoat tarmoqlari uchun esa xom ashyoni yetkazib beruvchi asosiy manba hisoblanadi.

Qishloq xo'jaligi ikki yirik yo'nalish — dehqonchilik va chorvachilikdan iborat bo'lib, ular aholini oziq-ovqat mahsulotlari bilan ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Shu bilan birga, bu tarmoqlarda yetishtirilgan mahsulotlarni dastlabki qayta ishlovchi bir qator yordamchi ishlab chiqarish yo'nalishlari ham shakllangan. Iqtisodiy jihatdan faol aholining katta qismi, ayrim kamroq taraqqiy etgan mamlakatlarda esa 80–90 foizdan ortig'i qishloq xo'jaligida mehnat qiladi. Rivojlangan mamlakatlarda esa bu ko'rsatkich o'rtacha 10 foizni tashkil etadi.

Qishloq aholisi hayoti va ijtimoiy muammolarining hal etilishi ham qishloq xo'jaligining rivojlanish darajasi bilan chambarchas bog'liqdir. Ba'zi mamlakatlarda o'rmon xo'jaligi ham qishloq xo'jaligi tarkibiga kiritiladi. Respublikamizda qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishdagi yuksak natijalar tufayli O'zbekiston MDH davlatlari

orasida qishloq xo'jaligi mahsulotlarini yuqori sur'atlarda ishlab chiqarayotgan mamlakatlardan biri sifatida e'tirof etilmoqda [8]¹.

Mamlakatimizda qishloq xo'jaligida yer va suv resurslaridan oqilona hamda samarali foydalanish, ularni asrash bo'yicha keng ko'lamli islohotlar olib borilmoqda. Zero, yer insonni boqadigan, kiyintiradigan muqaddas manba bo'lsa, suv tiriklikning bebaho in'omidir. Hozirgi kunda qishloq xo'jaligiga mo'ljallangan yerlarning umumiy maydoni 20 236,3 ming gektarni tashkil etadi. Shundan 3,2 million gektari sug'oriladigan ekin maydonlari bo'lib, ularda aholining ehtiyoji uchun oziq-ovqat mahsulotlari, iqtisodiyot tarmoqlari uchun esa zarur xom ashyo yetishtirilmoqda.

So'nggi yillarda mamlakatimiz aholisi sonining yuqori sur'atlar bilan ortib borishi, qishloq xo'jaligi yerlarining boshqa toifalarga o'tkazilishi hamda global iqlim o'zgarishining kuchayishi natijasida aholi jon boshiga to'g'ri keladigan sug'oriladigan yer maydonlari hajmi 24 foizga kamaygan, o'rtacha yillik suv ta'minoti esa 3 048 metr kubdan 158,9 metr kubgacha qisqargan. Shu bois yurtimizda ushbu jarayonlarning salbiy ta'sirini kamaytirish maqsadida izchil choralar ko'rilmoqda.

Xususan, sug'oriladigan yerlarning unumdorligini oshirish, meliorativ holatini yaxshilash va suv ta'minotini barqarorlashtirish maqsadida davlat dasturlari doirasida keng ko'lamli irrigatsiya va melioratsiya ishlari amalga oshirilmoqda. Ushbu sa'y-harakatlar natijasida 2008–2017-yillar mobaynida 1,7 million gektardan ortiq sug'oriladigan yerlarning suv ta'minoti yaxshilandi, 2,5 million gektar maydonning meliorativ holati sezilarli darajada tiklandi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 17-iyundagi "Qishloq xo'jaligida yer va suv resurslaridan samarali foydalanish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoni mazkur yo'nalishda amalga oshirilayotgan islohotlarning huquqiy asosini mustahkamladi. Hujjatda respublikamizda yillar davomida irrigatsiya va melioratsiya tizimlarining yomonlashuvi natijasida foydalanishdan chiqqan yerlarni bosqichma-bosqich qayta foydalanishga kiritish, yer osti suv zaxiralaridan samarali foydalanish, suv tejovchi texnologiyalarni keng joriy etish hamda ichki irrigatsiya tarmoqlarini rekonstruksiya qilish orqali suv yo'qotilishini kamaytirish kabi ustuvor vazifalar belgilab berilgan.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Qishloq xo'jaligi yerlaridan foydalanish samaradorligi, qo'llanilayotgan qishloq xo'jaligi texnologiyalarining mukammallik darajasi va intensivlik ko'rsatkichlariga bevosita bog'liq bo'lib, bu jarayon nafaqat ishlab chiqarish rentabelligining optimal darajasini ta'minlaydi, balki tuproq unumdorligini oshirishga ham xizmat qiladi (Merkulova, 2025). Merkulova va Vyazov (2015) o'z tadqiqotlarida qishloq xo'jaligi sohasida iqtisodiy samaradorlikni baholashda ham qiymat, ham tabiiy ko'rsatkichlardan foydalanish zarurligini asoslab berishadi. Mualliflar ushbu baholashda asosiy mezon sifatida yer rentabelligi, yer sig'imi va yer qaytimi kabi ko'rsatkichlarni ilgari surgan bo'lib, ularni tarmoq va faoliyat turlari bo'yicha hisoblangan yalpi qo'shilgan qiymat hajmi bilan to'ldirgan (Merkulova, 2015). Shuningdek, ular yerni shudgorlash darajasi, hosildorlik, o'g'itlash hajmi hamda ma'lum bir ekin turini bir gektarga ekishdan olinadigan ozuqa moddalari miqdorining iqtisodiy ahamiyatini e'tirof etishadi.

Xanbaev va Daibova (2016) tadqiqotlariga ko'ra, yerdan foydalanish iqtisodiy samaradorligining asosiy va umumlashtiruvchi ko'rsatkichi sifatida joriy va taqqoslanadigan narxlarda yer maydoni birligiga to'g'ri keladigan tovar mahsulotlari hajmini baholash maqsadga muvofiqdir (Xanbaev, 2021). Bu yondashuv ishlab chiqarishning natijaviyligini oshirishda resurslardan oqilona foydalanish va hosildorlikni barqaror ta'minlash imkonini beradi.

So'nggi yillarda mamlakatimizda sug'oriladigan hamda lalmi yerlar, tog', tog'oldi va cho'l-yaylov hududlarining tuproq unumdorligini oshirish, suv va boshqa tabiiy resurslardan samarali foydalanish bo'yicha keng ko'lamli ishlar olib borilmoqda. Zamonaviy agrotexnologiyalarni joriy etish orqali oziq-ovqat xavfsizligini mustahkamlash, serhosil ekin turlarini yaratish va ularning birlamchi urug'chiligini rivojlantirishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Ushbu chora-tadbirlar qishloq xo'jaligida suv resurslaridan oqilona foydalanish orqali tabiiy ekotizimlarda ekologik muvozanatni saqlash, bioxilma-xillikni qo'llab-quvvatlash hamda suv sifatini yaxshilashga yordam bermoqda.

Suv ekotizimlarining sog'lomligi ularning ifloslantiruvchi moddalarni tabiiy ravishda qayta ishlash va suv organizmlarining hayot faoliyatini qo'llab-quvvatlash qobiliyatini belgilaydi. Shu sababli, qishloq xo'jaligida ishlatiladigan kimyoviy o'g'itlar va pestitsidlardan to'g'ri foydalanish, suv resurslarini muhofaza qilish siyosatini samarali amalga oshirish muhim hisoblanadi. Bu jarayon suvning kimyoviy birikmalar bilan ifloslanish xavfini kamaytiradi, sanoat va maishiy ehtiyojlar uchun zarur bo'lgan suv sifatini oshiradi hamda ekologik barqarorlikni mustahkamlaydi.

"O'zbekiston–2030" strategiyasida irrigatsiya tizimlarini modernizatsiya qilish, suv infratuzilmasini takomillashtirish va yerlarning meliorativ holatini yaxshilash bo'yicha aniq maqsadlar belgilangan. Jumladan,

1 S.N. Normurodov, I.N. Ziyadullayev, S.O'. Xoliqov, O'.A. Abdullayev, H.F. Dilmurodov. *FSS–2025. IOP Publishing, IOP Conf. Series: Earth and Environmental Science*, 1535 (2025) 012028. DOI: 10.1088/1755-1315/1535/1/012028. URL: <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1755-1315/1535/1/012028>

18,7 ming km yoki 66 foizi tuproq o'zanli bo'lgan magistral va xo'jaliklararo kanallarning beton qoplamali qismini 13,1 ming km.ga (46 foizga) yetkazish, shuningdek, melioratsiya ob'ektlarini qurish va rekonstruksiya qilish orqali sug'oriladigan yer maydonlaridagi sho'rlangan hududlarni 1,7 million gektargacha qisqartirish ustuvor vazifa sifatida qayd etilgan.

Keyingi yillarda ushbu yo'nalishga davlat darajasida berilayotgan e'tibor O'zbekistonning suv resurslarini oqilona boshqarish, biologik xilma-xillikni saqlash, suv sifatini yaxshilash va ekologik turizmni rivojlantirish borasidagi sa'y-harakatlarini yangi bosqichga olib chiqmoqda. Bularning barchasi qishloq xo'jaligi sohasida barqaror rivojlanishni ta'minlash, tabiiy resurslardan samarali foydalanish va ekologik xavfsizlikni mustahkamlashga xizmat qiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotning nazariy va uslubiy asoslarini mahalliy hamda xorijiy olimlarning yerdan foydalanish masalalarini tartibga solishga bag'ishlangan ilmiy izlanishlari natijalari, shuningdek, qishloq xo'jaligini rivojlantirishga oid hukumat dasturlari va yo'l xaritalari tashkil etadi.

Tadqiqot ishining uslubiy yondashuvi sug'oriladigan yerlardan samarali foydalanish bilan bog'liq munosabatlarni tizimli-funksional va dialektik o'zaro bog'liqlikda tahlil qilish orqali namoyon bo'ladi. Bunda tahlil natijalari qishloq xo'jaligi resurslaridan foydalanish samaradorligini oshirish hamda innovatsion yondashuvlarni ishlab chiqishga qaratilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Qishloq xo'jaligi yerlaridan foydalanishni tashkil etishning ustuvor yo'nalishlari sifatida quyidagi takliflar ilgari suriladi:

- agrosanoat majmuida band bo'lgan hududlardan oqilona foydalanishni tashkil etish bo'yicha kompleks chora-tadbirlar ishlab chiqish;

- agrosanoat majmuasida band bo'lgan yer resurslarini boshqarishning uslubiy yondashuvlarini takomillashtirish;

- foydalanilmayotgan hududlarni iqtisodiy aylanmaga jalb etishning samarali mexanizmlarini joriy etish;

- qishloq xo'jaligini raqamli transformatsiya sharoitida agroinnovatsiyalarni joriy etish orqali resurslardan foydalanishni optimallashtirish.

Bugungi kunda qishloq xo'jaligini tartibga solish, ishlab chiqaruvchilarni rag'batlantirish va ularning faoliyatini qo'llab-quvvatlashda davlatning islohotchilik roli sezilarli darajada ortmoqda. Shu bilan birga, oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash yo'nalishida izchil natijalar kuzatilmoqda. Ayni paytda qishloq xo'jaligi yerlaridan samarali foydalanish, sug'oriladigan maydonlarni saqlab qolish va ularning unumdorligini oshirish bo'yicha amalga oshirilayotgan ishlar izchil davom ettirilmoqda.

Umuman olganda, agrosanoat tizimida suv resurslarini tejash, ekologik omillarni inobatga olish, fermerlar hamda qishloq xo'jaligi korxonalarining mas'uliyatini oshirish jamiyat oldidagi muhim burch hisoblanadi. Zero, bu yo'nalish oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash, barqaror ishlab chiqarishni rivojlantirish va uzoq muddatli iqtisodiy o'sishning kafolatidir.

Qishloq xo'jaligining asosiy vazifasi — ishlab chiqarish jarayonining barqaror faoliyatini ta'minlash hamda iqtisodiy samaradorlikni oshirish orqali aholining oziq-ovqatga, sanoatning esa xomashyo mahsulotlariga bo'lgan ehtiyojini qondirishdan iboratdir [1]. Hozirgi kunda aholi jon boshiga to'g'ri keladigan oziq-ovqat mahsulotlarining yillik iste'moli 55–70 foizni tashkil etmoqda, chakana savdoda esa oziq-ovqat importi ulushi 40 foizdan ortiqni tashkil etadi.

Qishloq xo'jaligini erkin bozor iqtisodiyoti qonunlari asosida barqaror rivojlantirish uchun turli mulkchilik shakllariga ega xo'jalik yuritish tizimlarini yaratish, yer va suv resurslaridan samarali foydalanish, sug'oriladigan maydonlar sifatini oshirish, moddiy-texnik resurslarni yangilash, ilg'or texnologiyalarni keng joriy etish muhim ahamiyatga ega. Shuningdek, qishloq xo'jaligining asosiy va aylanma fondlaridan foydalanish samaradorligini oshirish, mehnat bozorini rivojlantirish, investitsiyalar (kapital qo'yilmalar) hajmini ko'paytirish, qishloq infratuzilmasini modernizatsiya qilish hamda xarajatlarni tejash orqali raqobatbardosh mahsulotlar ishlab chiqarishni ta'minlash zarur.

Davlat siyosati doirasida qishloq joylarda servis xizmatlarini rivojlantirish, mahsulot va xizmatlar narxlarini iqtisodiy asosda belgilash, xo'jalik yurituvchi subyektlarning daromadlarini oshirishga qaratilgan tizimli chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Agrar islohotlar natijasida qishloq xo'jaligida xo'jalik yuritishning bozor shakllariga o'tildi hamda mustaqil tovar ishlab chiqaruvchilarning salmog'i izchil ortib bormoqda.

Mamlakatimizda yiliga qariyb 20 million tonna meva-sabzavot mahsulotlari yetishtiriladi. Ushbu mahsulotlarni sanoat usulida qayta ishlash darajasi hozirda 15 foizni tashkil etmoqda, shundan 7–8 foizi eksport qilinmoqda. So'nggi yillarda infratuzilmani modernizatsiya qilish ishlari olib borilayotgan bo'lsa-da, saqlash tizimining

to'liq quvvatda ishlamasligi sababli yig'im-terim va saqlash jarayonlarida 30 foizgacha mahsulot yo'qotilishi holatlari kuzatilmoqda. Shu bois sohadagi imkoniyatlardan oqilona foydalanish, mahsulotlarni chuqur qayta ishlash hajmini kengaytirish orqali oziq-ovqat sanoatini yanada rivojlantirish hamda eksport salohiyatini oshirish mumkin.

Bugungi kunda mamlakatda 31 ta agrologistika markazi va 1 500 ta sovutkich omborlari faoliyat yuritmoqda. Ushbu infratuzilmalarda jami yetishtirilayotgan meva-sabzavot mahsulotlarining 4,5 foizigina saqlanishi mumkin, bu esa mavjud salohiyatga nisbatan hali past ko'rsatkich sanaladi. Shu sababli meva-sabzavot mahsulotlarini saqlash quvvatlarini oshirish, yangi agrologistika markazlarini barpo etish va mavjudlarini modernizatsiya qilish ustuvor yo'nalishlardan biridir.

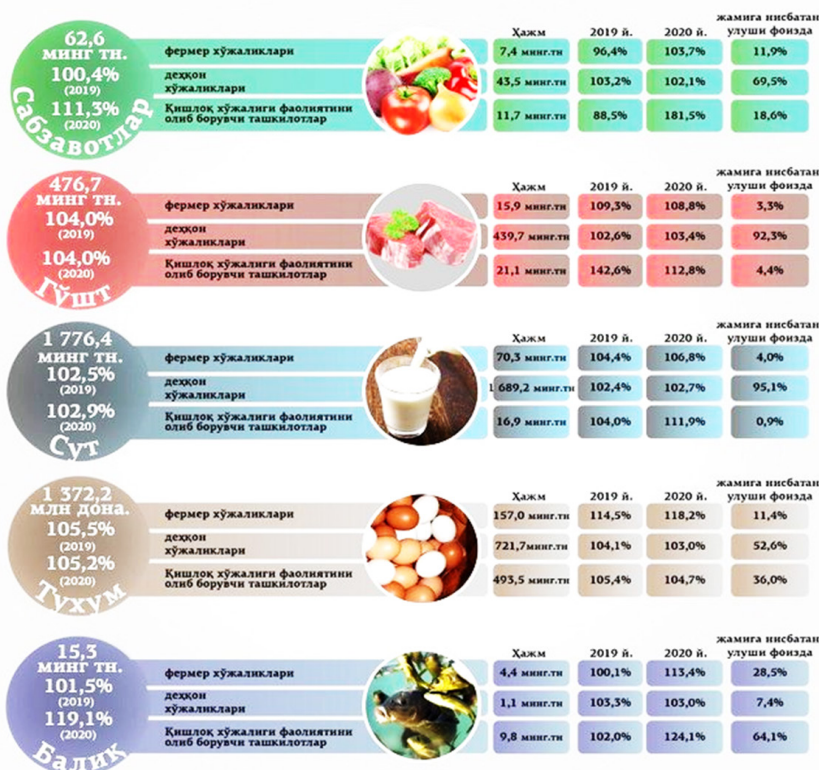
Statistik ma'lumotlarga ko'ra, meva-sabzavot mahsulotlarining 65 foizi, go'sht va sut mahsulotlarining esa 93–95 foizi dehqon xo'jaliklari hamda tomorqa yerlarida yetishtirilmoqda. Shu bilan birga, ularni qayta ishlovchi korxonalar o'rtacha 50–60 foiz quvvatda faoliyat yuritmoqda. So'nggi yillarda ushbu korxonalar faoliyatini takomillashtirish va ishlab chiqarish quvvatini oshirishga qaratilgan chora-tadbirlar izchil amalga oshirilmoqda. Masalan, o'tgan yili meva-sabzavot mahsulotlarining 19 foizi, go'sht va sut mahsulotlarining 16 foizi sanoat darajasida qayta ishlangan. Bu ko'rsatkichlar yil sayin ortib bormoqda, bu esa qayta ishlash sohasida innovatsion texnologiyalarni keng joriy etish va xususiy sektor faolligini kuchaytirishning amaliy natijasidir.

Odatda uzum, qovun, tarvuz, qovoq va anor kabi ekinlarning urug'lari yig'imdan so'ng tashlab yuboriladi. Biroq xorijiy tajriba shuni ko'rsatadiki, bu urug'lar qayta ishlanib, yuqori qiymatli mahsulotlar ishlab chiqarish imkonini beradi. Masalan, bir kilogramm tarvuz urug'i yog'ining jahon bozoridagi narxi 28 dollar, anor urug'i yog'iniki esa 350 dollar atrofida. Shu bois O'zbekistonda ham ushbu urug'larni yig'ish, qayta ishlash va eksport qilish tizimini yo'lga qo'yish orqali yiliga 250 million dollarlik eksportbop mahsulotlar ishlab chiqarish imkoniyati mavjud.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qaroriga muvofiq, 2019–2022-yillar davomida umumiy qiymati 8 trln 471 mlrd so'm bo'lgan 243 ta loyihani amalga oshirish va 9 544 ta yangi ish o'zni yaratish belgilangan. Bugungi kunga kelib, umumiy qiymati 459,3 mlrd so'm bo'lgan 42 ta loyiha ishga tushirilib, 958 ta yangi ish o'zni tashkil etildi.

So'nggi uch yil davomida tashqi bozorga yo'naltirilayotgan qishloq xo'jaligi mahsulotlari hajmi uch baravar oshdi. Hozirda O'zbekiston 22 ta davlatga 180 turdan ortiq sarxil meva-sabzavot va ularni qayta ishlash asosida tayyorlangan mahsulotlarni eksport qilmoqda (1-rasm).

2020 йил январь-март ойларида қишлоқ ва балиқчилик хўжалиги маҳсулотларининг асосий турларини ишлаб чиқариш

1-rasm. 2020-yil yanvar-mart oylarida qishloq va baliqchilik xo'jaliklari mahsulotlarining asosiy turlari bo'yicha ishlab chiqarish hajmlari va o'sish dinamikasi

Bu esa mamlakatning xalqaro oziq-ovqat bozoridagi raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qilmoqda.

Qishloq xo'jaligi mahsulotlarini saqlash va qayta ishlash korxonalarida amalga oshirilayotgan asosiy maqsad — mamlakatimizda yetishtirilayotgan mahsulotlarni o'z vaqtida yig'ib-terish, nobudgarchilikka yo'l qo'ymasdan saqlash, qayta ishlab, aholi jon boshiga to'g'ri keladigan oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmini rivojlangan davlatlar darajasiga yaqinlashtirishdan iboratdir. Shu maqsadda yetakchi xorijiy davlatlarning ilg'or texnologiyalari joriy etilib, avtomatlashtirilgan va uzluksiz ishlovchi uskunalar bilan jihozlangan korxonalar barpo etilmoqda.

Yangi ishlab chiqarish quvvatlarini yaratish bilan bir qatorda, mavjud korxonalarni zamonaviy texnologiyalar asosida rekonstruksiya qilish ishlari ham bosqichma-bosqich amalga oshirilmoqda. Bu esa qayta ishlash sanoatining barqaror rivojlanishiga, yangi ish o'rinlari yaratilishiga va mamlakat eksport salohiyatining yanada oshishiga xizmat qilmoqda.

Qayta ishlash yoki konservalashning asosiy maqsadi — keng ma'noda sabzavot va mevalarni sof holatda emas, balki tinch, ya'ni jonsiz holatda saqlash orqali ularni uzoq muddat davomida oziq-ovqat sifatida foydalanish imkoniyatini yaratishdir. Bu jarayon ortiqcha va uzoq pazandalik ta'sirisiz, inson organizmiga foydali, tabiiy moddalarga boy mahsulotlarni iste'mol qilishga sharoit yaratadi.

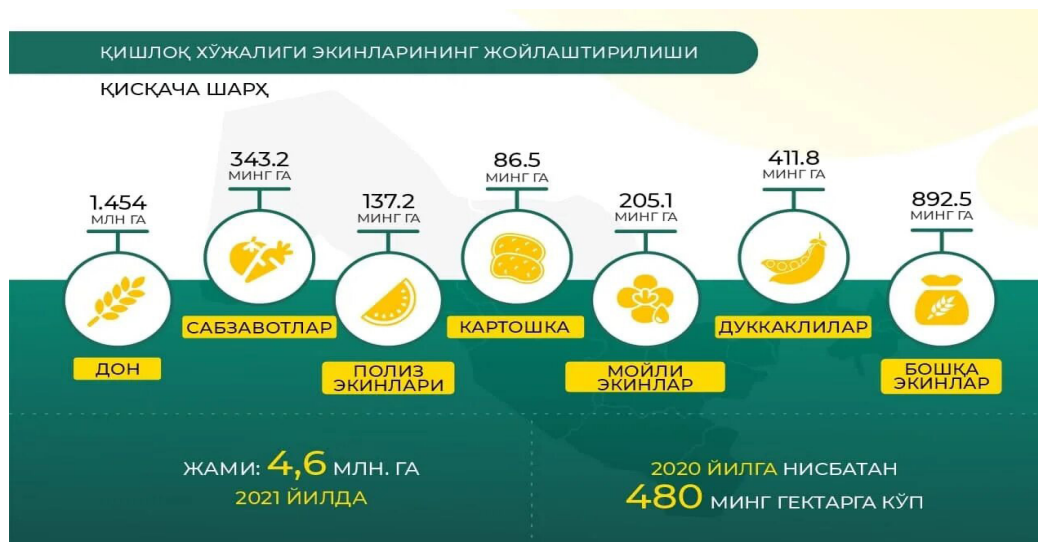
Konservalash ayniqsa rezavor, danakli mevalar, mevalik hamda bargli sabzavotlarni qayta ishlashda muhim o'rin tutadi. Ushbu yo'l bilan aholining yil davomida uzluksiz ravishda vitaminlar va boshqa foydali biologik moddalarga boy mahsulotlar bilan ta'minlanishi ta'minlanadi. Ma'lumki, deyarli barcha sabzavot va mevalar tez buziluvchan mahsulotlar turiga kiradi. Shu sababli ularning oziq-ovqat qiymatini, organoleptik (ta'm, hid, rang va tuzilma) sifatlarini saqlab qolish uchun zamonaviy texnologik qayta ishlash usullarini qo'llash zarur.

Zamonaviy texnologiyalar asosida tayyorlangan konservalangan mahsulotlarni oddiy sharoitlarda yoki ma'lum mikroiklimga ega omborlarda uzoq muddat saqlash imkoniyati mavjud. Bu esa oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash, isrofgarchilikning oldini olish hamda iqtisodiy samaradorlikni oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Mahsulotlarni sof holatda saqlash va ularni konservalash — bir-birini to'ldiruvchi, yagona maqsadga xizmat qiluvchi ikki muhim yo'nalishdir. Ularning har ikkalasi ham aholining yil davomida meva-sabzavot mahsulotlari bilan to'liq ta'minlanishini ta'minlaydigan samarali usullar hisoblanadi.

Meva-sabzavotlarni qayta ishlash asosan agrosanoat korxonalarida keng miqyosda amalga oshiriladi. Shu bilan birga, o'rta va kichik korxonalar ham joylardagi sanoat kooperatsiyalari tarkibida faoliyat yuritmoqda. Ularning ishlab chiqarish hajmi va texnik salohiyati bosqichma-bosqich kengaymoqda.

Xo'jaliklarning joylashuvi va ishlab chiqarish yo'nalishiga qarab, ularda turli xil qayta ishlash korxonalarini tashkil etish mumkin. Bu esa mahalliy xomashyoni joyida qayta ishlash, logistika xarajatlarini kamaytirish hamda eksportbop tayyor mahsulot ishlab chiqarish imkoniyatlarini kengaytiradi (2-rasm).

2-rasm. 2021-yilda O'zbekiston Respublikasida ekin maydonlarining asosiy turlari bo'yicha taqsimlanishi (2020-yilga nisbatan o'sish dinamikasi bilan)

Meva-sabzavot mahsulotlarini qayta ishlashda konservalashning turli usullari keng joriy etilmoqda. Jumladan, quritish, tuzlash, sirkalash va jadal muzlatish kabi usullar eng samarali va amaliy ahamiyatga ega texnologik jarayonlar sirasiga kiradi. Ushbu yo'nalishlar mahsulotlarning tabiiy ta'mini, rangini va oziqaviy qiymatini uzoq muddat saqlab qolish imkonini beradi.

Kelajakda rivojlanishi zarur bo'lgan istiqbolli sohalar qatoriga tuzlash manzillari, meva-sabzavot kamptlari ishlab chiqaruvchi tseklar, murabbo va djem tayyorlash liniyalari, qandolatchilik tseklarining zamonaviylashuvi, shuningdek, muzlatish uskunalari, sabzavot va mevalarni qurituvchi tseklar hamda konserva korxonalari faoliyatining kengaytirilishi kiradi.

Mazkur yo'nalishlar nafaqat qayta ishlash tarmoqlarining iqtisodiy samaradorligini oshiradi, balki ichki bozorni sifatli va xavfsiz oziq-ovqat mahsulotlari bilan barqaror ta'minlash, hamda eksport salohiyatini kengaytirish imkonini ham beradi.²

Qayta ishlash va konservalash jarayonlari meva hamda sabzavotlarda kechadigan biokimyoviy o'zgarishlarni to'xtatishga asoslanadi. Bu jarayon mahsulot tarkibidagi fitopatogen mikroflorani yo'qotish va mahsulotni tashqi muhit ta'siridan — ya'ni havo, yorug'lik va boshqa fizik omillardan himoya qilish orqali amalga oshiriladi. Natijada mahsulotning tabiiy shakli, oziqaviy qiymati hamda organoleptik xususiyatlari uzoq muddat saqlanadi.

Konservalash usullari o'z mohiyatiga ko'ra fizik, mikrobiologik va kimyoviy turlarga bo'linadi. Ulardan fizik usullar amaliyotda eng keng qo'llaniladi va quyidagi texnologik yo'nalishlarni o'z ichiga oladi:

Iссиqlik bilan sterilizatsiyalash — konservalashning asosiy ishlab chiqarish usuli bo'lib, u sirkalash (marinovka) jarayonini, ya'ni sirka kislotasi qo'shilgan holda mahsulotni issiqlik yordamida sterilizatsiya qilishni o'z ichiga oladi.

Qand yoki tuzlarning yuqori konsentratsiyasi hisobiga osmotik bosimni oshirish va shu yo'l bilan mikroorganizmlar faoliyatini to'xtatish. Bu usul mahsulotni tabiiy ravishda quritish orqali uzoq muddat saqlash imkonini beradi.

Past haroratlarda jadal muzlatish — mahsulot tarkibidagi mikroorganizmlar faoliyatini to'xtatish orqali uning tabiiy xususiyatlarini saqlab qolish imkonini beruvchi eng samarali usullardan biridir.

Nurlantirib sterilizatsiya qilish — ultrabinafsha, yuqori chastotali yoki radioaktiv nurlanish yordamida mahsulotni mikroorganizmlardan tozalash texnologiyasidir.

Filtrlash orqali sterilizatsiya qilish — maxsus mikrofiltrlardan o'tkazilgan sharbat yoki suyuq mahsulot tarkibidagi mikroorganizmlar va ularning sporalarini to'liq ajratib olish imkonini beradi.

Mazkur fizik usullar konservalash jarayonining eng ishonchli va ekologik xavfsiz yo'nalishlari hisoblanib, ular tabiiy mahsulot sifatini, foydali moddalarning miqdorini va iste'mol uchun xavfsizligini saqlashda muhim o'rin tutadi.

Shu bilan birga, mamlakatimizda qishloq xo'jaligi korxonalarini moliyaviy sog'lomlashtirish, davlat byudjeti subsidiyalari asosida kredit tizimidan samarali foydalanish, hosilni sug'urtalash va boshqa iqtisodiy mexanizmlarni takomillashtirish bo'yicha izchil islohotlar amalga oshirilmoqda. Bu chora-tadbirlar konservalash sanoatini modernizatsiya qilish, resurslardan oqilona foydalanish va ichki bozorni sifatli oziq-ovqat mahsulotlari bilan ta'minlashga xizmat qilmoqda.³

Bugungi kunda qishloq xo'jaligining barqaror va jadal rivojlanishini ta'minlash mamlakatimiz iqtisodiy siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biridir. So'nggi yillarda sezilarli yutuqlarga erishilgan bo'lsa-da, tarmoqda hali to'liq barqarorlikka erishilgani yo'q. Qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishida innovatsiyalarni joriy etish, zamonaviy texnika va ilg'or texnologiyalardan foydalanish, xo'jalik yuritishning yangi shakllarini rivojlantirish orqali ushbu maqsadga izchil erishish mumkin.

Shu bilan birga, qishloq xo'jaligi va boshqa agrosanoat majmui korxonalari mutaxassislarining iqtisodiy tayyorgarlik darajasi ham yuqori talablarga javob berishi lozim. Bu esa o'z navbatida, "Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti" fanini chuqur o'rganish va zamonaviy bilimlar bilan boyitish zarurligini taqozo etadi [2].

O'zbekiston Respublikasida qishloq xo'jaligida yer davlat mulki hisoblanadi. Bu tamoyil mamlakatimizning Bosh Qomusida aniq belgilab qo'yilgan. Ushbu konstitutsiyaviy me'yor asosida egalik qilish munosabatlarining rivojlanishi natijasida qishloq xo'jaligida xo'jalik yuritishning turli shakllari vujudga keldi.

Xo'jalik yurituvchi subyektlarning xilma-xilligi ularning iqtisodiy manfaatlariga ko'ra shakllanadi, shuning uchun ham maqsadlari turlicha bo'lishi tabiiy holatdir. Biroq, ularning barchasiga umumiy jihatlar ham xos bo'lib, ular — mulk ob'ektlaridan oqilona foydalanish, ularni istiqbolli rivojlantirish, fan va texnika yutuqlarini ishlab chiqarishga jadal joriy etish kabi yo'nalishlarda o'z ifodasini topadi.

Davlat mulkining mavjudligi zaruriyati iqtisodiy tizimdagi bozor nomukammalliklari bilan izohlanadi. Bunday "bozor kemtiklari" qatoriga tashqi samara, tabiiy monopoliyalar mavjudligi, axborot assimetriyasi va boshqa omillar kiradi. Shu bois iqtisodiyotda davlat aralashuvi darajasi va davlat mulki ulushi o'zgarib boradi. Har bir

2 G.A. Karieva, N.R. Asadullina, A.Kh. Baev, R.B. Azimov, S.A. Davlatov. *Development of the agricultural sector in ensuring food security of the Republic of Uzbekistan*. IOP Conf. Series: *Earth and Environmental Science*, 1535 (2025) 012014. DOI: 10.1088/1755-1315/1535/1/012014: <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1755-1315/1535/1/012014>

3 S.N. Normurodov, I.N. Ziyadullayev, S.O'. Xoliqov, O'.A. Abdullayev, H.F. Dilmurodov. *FSS-2025*. IOP Publishing, IOP Conf. Series: *Earth and Environmental Science*, 1535 (2025) 012028. DOI: 10.1088/1755-1315/1535/1/012028: <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1755-1315/1535/1/012028>

davr va mamlakat uchun bu o'zgarish iqtisodiy erkinlik va davlat ishtiroki o'rtasida maqbul muvozanatni topish, mikro va makroiqtisodiy manfaatlar uyg'unligini ta'minlashga xizmat qiladi [3].

Qishloq xo'jaligida davlat mulkining zaruriyat sifatida mavjud bo'lishini quyidagi omillar belgilab beradi:

xususiy sektor faoliyat yuritishi uchun zarur bo'lgan makroiqtisodiy shart-sharoitlarni yaratish, ya'ni xususiy kapital uchun kam qiziqarli, lekin milliy iqtisodiyot uchun muhim tarmoqlarni qo'llab-quvvatlash;

fan va texnika taraqqiyotining jadallashuvini ta'minlash hamda mamlakatning jahon xo'jaligidagi raqobatbardoshligini mustahkamlovchi, yuqori tavakkalchilikka ega kapital sig'imli loyihalarni amalga oshirish;

yangi ish o'rinlarini yaratish va mavjudlarini saqlab qolish, mahsulot narxlarini ijtimoiy jihatdan maqbul darajada ushlab turish, hududlararo iqtisodiy tafovutlarni kamaytirish va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlash;

milliy va ekologik xavfsizlikni mustahkamlash;

shartnomalar va iqtisodiy kelishuvlarning bajarilishini kafolatlovchi huquqiy hamda institutsional shart-sharoitlarni yaratish.

O'zbekiston qishloq xo'jaligida davlat mulki g'arb mamlakatlaridagi xo'jalik yuritish tizimlariga nisbatan o'ziga xos ustunliklarga ega. Bu holatni faqat davlat mulkini qisqartirish yoki xarajatlarning o'sishi bilan izohlab bo'lmaydi. Aslida, hududlar o'rtasidagi iqtisodiy tafovutlarni kamaytirish, yagona iqtisodiy makon yaratish, hamda milliy iqtisodiyotning muvozanatli rivojlanishini ta'minlash maqsadida davlat mulki ulushini ma'lum nisbatlarda saqlab qolish maqsadga muvofiqdir.

Bozor iqtisodiyotiga o'tayotgan mamlakatlarda iqtisodiyotni erkinlashtirish jarayoni tabiiy ravishda davlat mulki monopoliyasini qisqartirishni taqozo etadi. Chunki sog'lom raqobat muhiti davlat monopoliyasi bilan uyg'unlashmaydi, monopoliya esa bozor mexanizmlarining samarali ishlashiga to'siq bo'ladi. Mulkni davlat tasarrufidan chiqarish natijasida iqtisodiyotda davlat ulushi kamayadi, bu jarayon natijasida mulk shakllari xilma-xillashadi — jamoa, fuqarolik va xususiy mulk shakllari kengayadi.

Prezidentimiz ta'kidlaganidek, "iqtisodiy islohotlarning birinchi bosqichidagi eng muhim vazifa — davlat mulki monopoliyasini tugatish va uni xususiylashtirish hisobiga ko'p ukladli iqtisodiyotni shakllantirishdan iborat edi".

O'zbekiston Respublikasida mulkni davlat tasarrufidan chiqarish va xususiylashtirish bo'yicha amalga oshirilgan islohotlar natijasida qishloq xo'jaligida davlat mulki ulushi yildan-yilga kamayib bormoqda [4]. Ma'lumotlarga ko'ra, qishloq xo'jaligida davlat mulki hissasining eng katta pasayishi 1990–1994-yillarga to'g'ri keladi. Ushbu davrda tarmoqdagi davlat xo'jaliklari bosqichma-bosqich jamoa va shirkat xo'jaliklariga aylantirildi.

Natijada, davlat xo'jaliklarining yalpi qishloq xo'jaligi mahsulotidagi ulushi 1991-yilda 34,0 foizni tashkil etgan bo'lsa, 1996-yilga kelib 2,2 foizgacha kamaygan. Keyingi davrlarda ham bu tendensiya davom etgan, natijada qishloq xo'jaligida davlat korxonalari soni keskin kamaygan. Biroq bu jarayon iqtisodiy samaradorlikning pasayishiga emas, balki tarmoqning diversifikatsiyasi, raqobat muhitining kengayishi va xususiy tadbirkorlikning rivojlanishiga xizmat qilmoqda.

XULOSA VA TAKLIFLAR

O'zbekiston Respublikasi hukumati qishloq xo'jaligini rivojlantirish borasida navbatdagi muhim vazifalarni inobatga olib, mavjud masalalarning yechimini izchil amalga oshirmoqda, bu esa davlatning agrar sohada bosh islohotchi sifatidagi o'rni va mas'uliyatini yaqqol namoyon etadi. Hozirgi davrda respublika hukumatining asosiy e'tibori qishloq xo'jaligining barcha tarmoqlarini yagona fan, texnika va innovatsion siyosat asosida rivojlantirishga qaratilgan bo'lib, bunday yondashuv sohaning barqaror o'sishini ta'minlashda, ishlab chiqarish samaradorligini oshirishda hamda xalq farovonligini mustahkamlashda muhim ahamiyat kasb etadi. Chunki ilm-fan yutuqlari, zamonaviy texnika va ilg'or texnologiyalarni joriy etish barcha iqtisodiy muvaffaqiyatlarning asosiy kafolatidir. O'zbekiston sharoitida qishloq xo'jaligi mahsulotlarini saqlash va qayta ishlash masalalariga tarixan alohida e'tibor qaratilib kelinmoqda. Mintaqaning ob-havo sharoiti yil davomida hamda bir kecha-kunduz ichida keskin o'zgarib turishi tufayli go'sht, sut, yog', baliq, tuxum kabi mahsulotlar harorat ta'siriga sezgir bo'lganligi sababli ularni to'g'ri saqlash va qayta ishlashning ilmiy asoslangan texnologiyalarini joriy etish zarurdir. O'zbekiston xalqining ko'p asrlik tajribasida mahsulotlarni saqlashning o'ziga xos an'anaviy usullari shakllangan bo'lib, sabzavot, don, meva, go'sht, qazi va tuxumni ko'mib saqlash, poliz mahsulotlarini osib saqlash, turli mevalardan — qovun, pomidor, uzum, rayhon, kashnich, jambil va qizil qalampirdan qoqi tayyorlash kabi usullar qadimdan keng qo'llanilib kelmoqda. Ushbu usullar xalq amaliyoti va tabiat sharoitlariga moslashgan bo'lib, zamonaviy saqlash texnologiyalarining shakllanishida muhim o'ringa ega. Bugungi kunda an'anaviy usullar zamonaviy texnika vositalari bilan uyg'unlashtirilib, sovutish tizimlari, vakuumli saqlash, tez muzlatish, hamda havo almashinuvi boshqariladigan omborlarning joriy etilishi mahsulotlarning sifatini saqlash, isrofgarchilikni kamaytirish va oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash imkonini bermokda. Shu asosda qishloq xo'jaligi mahsulotlarini saqlash va qayta ishlash sohasida raqamli texnologiyalarni keng joriy etish, masalan, harorat va namlikni avtomatik nazorat qiluvchi tizimlarni o'rnatish, mahalliy tadbirkorlarni zamonaviy sovutkich

omborlari, qadoqlash va logistika markazlarini barpo etishga rag'batlantirish, an'anaviy saqlash usullarini ilmiy tahlil asosida modernizatsiya qilish va ularni zamonaviy konservalash texnologiyalari bilan uyg'unlashtirish, shuningdek, qishloq xo'jaligi mahsulotlarini eksportga yo'naltirishda xalqaro sifat standartlariga mos saqlash tizimlarini keng joriy etish maqsadga muvofiqdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Muxammadiev Jasur Nasirillo o'g'li, Abdusalomov Javoxir Tulkinovich, Nasimov Xasan Murodovich. Vajnost mikroapsul dlya skrytiya vkusov i zapaxov veshchestv. Central Asian Journal of Medical and Natural Sciences, ISSN: 2660-4159, 336–338.
2. Khalatov A.A., Byerley A., Min S.K., Vincent R. Application of advanced techniques to study fluid flow and heat transfer within and downstream of a single dimple. Minsk: ITMO named after A.V. Lykov, 2021. – 20 p.
3. Karimov K.A., Akhmedov A.Kh., Kushimov B.A., Yuldoshev B.Sh. Justification, development of a new technology and design for drying seeds of desert fodder plants. International Scientific Conference "Construction Mechanics, Hydraulics and Water Resources Engineering" (CONMECHYDRO – 2020), April 23–25, 2020, Tashkent, Uzbekistan, pp. 1–10.
4. Kushimov R.X., Ergashev. Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti. Toshkent: "Extremum Press", 2021.
5. Ismoilov A., Murtazaev O. Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti. Toshkent, 2013.
6. Коваленко С.Б., Козенко З.Н. Сельскохозяйственная кредитная кооперация. Москва: Финансы и статистика, 2022. – 446 с.
7. Umurzoqov U.T., Toshboyev A.Sh., Rashidov Sh., Toshboyev A.A. Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti va menejmenti. Toshkent: "Iqtisod-Moliya", 2023. – 267 b.
8. S.N. Normurodov, I.N. Ziyadullayev, S.O'. Xoliqov, O'.A. Abdullayev, H.F. Dilmurodov. FSS–2025. IOP Publishing, IOP Conf. Series: Earth and Environmental Science, 1535 (2025) 012028. DOI: 10.1088/1755-1315/1535/1/012028.: <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1755-1315/1535/1/012028>
9. G.A. Kariyeva, N.R. Asadullina, A.Kh. Baev, R.B. Azimov, S.A. Davlatov. Development of the agricultural sector in ensuring food security of the Republic of Uzbekistan. IOP Conf. Series: Earth and Environmental Science, 1535 (2025) 012014. DOI: 10.1088/1755-1315/1535/1/012014. <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1755-1315/1535/1/012014>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 10

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
